

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Comarch
za okres 01.01.2011-30.09.2011**

COMARCH

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej**

I.	SKONSOLIDOWANY BILANS	- 3 -
II.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	- 4 -
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	- 4 -
IV.	SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	- 5 -
V.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	- 6 -
VI.	INFORMACJA DODATKOWA	- 7 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 7 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 15 -
3.1.	Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2011 roku	- 15 -
3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	- 19 -
3.3.	Wartość firmy	- 20 -
3.4.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 20 -
3.5.	Inwestycje pozostałe	- 21 -
3.6.	Zapasy	- 21 -
3.7.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 21 -
3.8.	Pochodne instrumenty finansowe	- 21 -
3.9.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 22 -
3.10.	Kapitał zakładowy	- 22 -
3.11.	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 24 -
3.12.	Kontrakty długoterminowe	- 25 -
3.13.	Kredyty, pożyczki	- 25 -
3.14.	Zobowiązania warunkowe	- 27 -
3.15.	Odroczony podatek dochodowy	- 28 -
3.16.	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 29 -
3.17.	Zysk na akcję	- 29 -
4.	Noty dodatkowe	- 30 -
4.1.	Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 30 -
4.2.	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 31 -
4.3.	Inne wydarzenia III kwartału 2011 roku	- 31 -
4.4.	Zdarzenia po dacie bilansu	- 32 -
4.5.	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 32 -
4.6.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych	- 32 -
4.7.	Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	- 32 -
4.8.	Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach	- 33 -
4.9.	Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta	- 34 -
5.	Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2011 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	- 35 -
5.1.	Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy	- 35 -
5.2.	Struktura przychodów	- 36 -
5.3.	Portfel zamówień	- 39 -
5.4.	Kurs akcji Comarch S.A.	- 40 -
5.5.	Zdarzenia III kwartału 2011 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 39 -
5.6.	Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 41 -
VII.	SKRÓCONE KWARTALNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE COMARCH S.A. ZA III KWARTAŁ 2011 ROKU	- 42 -

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na 30 września 2011 r.	Stan na 31 grudnia 2010 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.2	320 115	275 663
Wartość firmy	3.3	37 155	37 155
Pozostałe wartości niematerialne		82 515	79 106
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		518	187
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.4	147	172
Inwestycje pozostałe	3.5	1 106	1 106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.15	22 198	23 725
Pozostałe należności długoterminowe		1 797	1 237
		465 551	418 351
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.6	55 614	49 621
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.9	228 445	287 688
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		233	217
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.12	29 148	9 112
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.7	1 497	2 491
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.8	-	383
Udziały i akcje		29	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		161 212	200 242
		476 178	549 754
AKTYWA RAZEM		941 729	968 105
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.10	8 051	8 051
Pozostałe kapitały		141 809	140 441
Różnice kursowe		6 437	10 058
Zysk (strata) netto za okres bieżący		(3 438)	43 717
Niepodzielony wynik finansowy		407 463	372 680
		560 322	574 947
Udziały mniejszości		10 902	9 242
Kapitał własny razem		571 224	584 189
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.13	75 088	84 804
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.15	49 496	50 276
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia		1	572
		124 585	135 652
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.11	143 744	149 812
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 642	3 386
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.12	8 414	7 452
Kredyty i pożyczki	3.13	26 063	13 089
Zobowiązania finansowe	3.8	1 952	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.16	63 105	74 525
		245 920	248 264
Zobowiązania razem		370 505	383 916
PASYWA RAZEM		941 729	968 105

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011	III kwartał 2010	9 miesięcy 2010
Przychody ze sprzedaży		203 206	502 594	177 310	497 375
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów		(147 615)	(411 255)	(138 586)	(396 130)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		55 591	91 339	38 724	101 245
Pozostałe przychody operacyjne		709	10 599	699	2 585
Koszty sprzedaży i marketingu		(12 020)	(54 895)	(19 212)	(56 072)
Koszty ogólnego zarządu		(20 956)	(45 041)	(9 212)	(31 118)
Utrata wartości firmy		-	-	-	(5 542)
Pozostałe koszty operacyjne		1 471	(2 129)	(1 311)	(6 859)
Zysk (strata) operacyjny		24 795	(127)	9 688	4 239
Koszty finansowe - netto		(2 704)	24	1 190	2 775
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych		82	47	(39)	11
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		22 173	(56)	10 839	7 025
Podatek dochodowy		(5 916)	(5 163)	(5 346)	(7 710)
Zysk (strata) netto za okres		16 257	(5 219)	5 493	(685)
W tym:					
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy Spółki		16 612	(3 438)	7 554	12 787
Zysk (strata) netto przypadający na udziałowców mniejszościowych		(355)	(1 781)	(2 061)	(13 472)
		16 257	(5 219)	5 493	(685)
Zysk (strata) na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w PLN na jedną akcję)					
– podstawowy	3.17		(0,43)		1,59
– rozwodniony	3.17		(0,43)		1,59

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011	III kwartał 2010	9 miesięcy 2010
Zysk (strata) netto za okres	16 257	(5 219)	5 493	(685)
Pozostałe dochody całkowite				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(3 113)	(3 523)	2 532	2 260
Razem pozostałe dochody całkowite	(3 113)	(3 523)	2 532	2 260
Suma dochodów całkowitych za okres	13 144	(8 742)	8 025	1 575
przypadający na akcjonariuszy Spółki	13 476	(7 059)	8 741	13 529
przypadający na udziałowców mniejszościowych	(332)	(1 683)	(716)	(11 954)

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki					Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Wynik netto za okres	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960	137 798	10 684	32 306	348 522	17 046	554 316
Przeniesienie wyniku za rok 2009	-	-	-	(32 306)	32 306	-	-
Korekta kapitału mniejszościowego w związku ze zmianami struktury własnościowej w Grupie	-	-	-	-	(6 695)	6 695	
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	2 643	-	-	-	-	2 643
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	(1 453)	-	(1 453)
Objęcie akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	-	-	-	-	-	3 883	3 883
Podwyższenie kapitału	91	-	-	-	-	-	91
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	(626)	-	-	1 378	752
Zysk (strata) za okres ⁽²⁾	-	-	-	43 717	-	(19 760)	23 957
Suma przychodów ujętych w kapitałach ⁽¹⁺²⁾	-	-	(626)	43 717	-	(18 382)	24 709
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Stan na 1 stycznia 2011 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Przeniesienie wyniku za rok 2010	-	-	-	(43 717)	43 717	-	-
Cena nabycia akcji Comarch AG od udziałowca mniejszościowego	-	-	-	-	-	(4 876)	(4 876)
Zmiana kapitału w związku z odkupieniem udziałów w Comarch AG i innych spółkach Grupy od udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	(7 758)	7 758	-
Dywidenda za rok 2010 wypłacona poza Grupę Comarch	-	-	-	-	(1 195)	-	(1 195)
Zmiana wyniku z lat poprzednich w jednostce zależnej	-	-	-	-	19	-	19
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	1 368	-	-	-	-	1 368
Objęcie akcji w podwyższonym kapitale Comarch AG	-	-	-	-	-	461	461
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	(3 621)	-	-	98	(3 523)
Zysk (strata) za okres ⁽²⁾	-	-	-	(3 438)	-	(1 781)	(5 219)
Suma przychodów ujętych w kapitałach ⁽¹⁺²⁾	-	-	(3 621)	(3 438)	-	(1 683)	(8 742)
Stan na 30 września 2011 r.	8 051	141 809	6 437	(3 438)	407 463	10 902	571 224

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	9 miesięcy 2011	9 miesięcy 2010
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	(5 219)	(685)
Korekty razem	16 630	15 383
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(47)	(11)
Amortyzacja	29 339	31 810
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(1 368)	(3 161)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	442	1 758
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(9 298)	(1 011)
Zmiana stanu zapasów	(3 855)	(13 186)
Zmiana stanu należności	63 507	6 280
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(63 456)	(8 283)
Inne korekty	1 366	1 187
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	11 411	14 698
Zapłacony podatek dochodowy	(4 845)	(4 220)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 566	10 478
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(41 878)	(24 258)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	7 530	574
Nabycie wartości niematerialnych	(11 372)	(11 100)
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(4 876)	(30 584)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	-	17 597
Udzielone pożyczki długoterminowe	(545)	(1 005)
Splacone pożyczki długoterminowe	800	500
Odsetki	3 438	1 904
Inne wpływy z aktywów finansowych	383	1 066
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(46 520)	(45 306)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	461	3 952
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	13 621	10 556
Splata kredytów i pożyczek	(12 925)	(11 353)
Odsetki	(3 460)	(2 696)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(822)	(1 678)
Inne wpływy finansowe	734	953
Inne wydatki finansowe	(73)	(373)
Środki pieniężne netto wykorzystane w/pochodzące z działalności finansowej	(2 464)	(639)
Zmiana środków pieniężnych netto	(42 418)	(35 467)
Środki pieniężne na początek okresu	199 828	203 747
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	3 602	304
Środki pieniężne na koniec okresu	161 012	168 584
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	1 064	2 791

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 30 września 2011 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00 %),
  - Comarch R&D S.A.R.L. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00 % zależna od Comarch AG),
  - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (92,32 % zależna od Comarch AG),
    - Comarch Schilling GmbH z siedzibą w Bremen w Niemczech (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
    - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
    - SoftM France S.A.R.L. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
    - Comarch Swiss AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100,00 %),
- Comarch Luxembourg S.A.R.L. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100,00 %)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Chicago w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00 %),
  - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100,00 % zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100,00 %),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00 %),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00 %),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00 %),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00 %),
- COMARCH VIETNAM COMPANY LIMITED (COMARCH CO., LTD) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100,00 %),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100,00 %),
- UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00 %),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00 %),
- SouthForge Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (99,90 %),
- Comarch Management Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 %),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100,00 % wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
  - Comarch Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (64,85 % głosów przypada na CCF FIZ; 35,15 % głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),

- Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ, z akcji nabytych przez Bonus Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
  - Bonus Development Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iFin24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
  - CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00 % głosów przypada na CCF FIZ),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (49,15 %).

Na dzień 30 września 2011 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty:
- SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72 % głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w III kwartale 2011 roku

W dniu 5 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Comarch Management Sp. z o.o. SK-A do kwoty 168 868 tys. zł.

W dniu 16 sierpnia 2011 r. została podjęta uchwała zmieniająca kapitał zakładowy i siedzibę spółki Comarch SAS. Kapitał spółki został podwyższony z kwoty 1 300 000 euro na 1 800 000 euro, pokryty wkładem pieniężnym przez Comarch S.A. przez wpłatę 500 000 euro. Nowa siedziba spółki to Lezennes. Powyższe zmiany są skuteczne z dniem podjęcia uchwały.

Dnia 26 lipca 2011 roku zostało zarejestrowane obniżenie kapitału zakładowego Comarch Software und Beratung AG (uchwała walnego zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) z wysokości 6 480 000 euro do 2 160 000 euro. W dniu 9 sierpnia 2011 r. zarząd Comarch Software und Beratung AG, za zgodą Rady Nadzorczej spółki, zatwierdził podwyższenie kapitału zakładowego spółki (uchwała walnego zgromadzenia spółki z dnia 8 czerwca 2011 r.) do maksymalnej wysokości 6 480 000 euro poprzez emisję do 4 320 000 akcji na okaziciela. Akcje były przydzielane dotychczasowym akcjonariuszom w cenie 1,7 euro za 1 akcję w taki sposób, że 1 akcja uprawniała do 2 akcji nowej emisji. Subskrypcja została przeprowadzona pomiędzy 18 a 31 sierpnia 2011 r.

W rezultacie zakończenia subskrypcji na akcje Comarch Software und Beratung AG w ramach podwyższenia jej kapitału zakładowego Comarch AG, spółka zależna Comarch SA, nabyła 3 988 288 akcji spółki Comarch SuB za łączną kwotę 6 780 089,60 euro (1,70 euro za 1 akcję) i jest posiadaczem 5 735 713 akcji spółki Comarch SuB stanowiących 92,32 % jej kapitału zakładowego. Akcje te uprawniają do 5 735 713 głosów na wza spółki (92,32 % całości głosów) (raport bieżący nr 18/2011 z dnia 8 września 2011 r.).

W dniu 1 sierpnia 2011 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A w drodze emisji 8 000 akcji (objęte przez

CCF FIZ). W rezultacie przeprowadzenia tej emisji kapitał zakładowy spółki został podniesiony z 500 tys. zł do 1 mln zł.

W trzecim kwartale 2011 r. została zmieniona siedziba spółki Comarch Solutions GmbH z Wiednia na Kirchbichl.

Dnia 8 września 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował przekształcenie spółki SolInteractive Sp. z o.o. w SolInteractive S.A.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

W dniu 3 października 2011 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował obniżenie kapitału zakładowego spółki Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z 4 100 000 zł do 2 763 101 zł.

Dnia 10 października 2011 roku spółka SoftM France SARL, spółka zależna Comarch SA, złożyła do sądu TRIBUNAL DE GRAND INSTANCE, Chambre Commerciale 1, Quai Finkmatt, 67000 STRASBOURG wniosek o ogłoszenie upadłości (raport bieżący nr 23/2011 z dnia 14 października 2011 r.). Spółka SoftM France SARL od 2009 roku nie prowadziła działalności operacyjnej.

1.4 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.A.R.L., Comarch Luxembourg S.A.R.L., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Kanada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd, Comarch Co. Ltd (Wietnam) oraz Comarch Oy pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek, a także na świadczenia usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch. Comarch Management Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o. SK-A, Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką. Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności Comarch S.A. Głównym przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz związana z zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch. iMed24 S.A. prowadzi projekty informatyczne związane z medycyną (software do obsługi jednostek służby zdrowia, telemedycyna) oraz projekt inwestycyjny polegający na budowie centrum medycznego w Krakowie. iFin24 S.A. prowadzi projekty informatyczne związane z usługami finansowymi. iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center dla odbiorców indywidualnych oraz z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. iComarch24 S.A. świadczy usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch oraz prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości. CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A prowadzi działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym. SouthForge Sp. z o.o. realizuje kontrakty informatyczne pozyskiwane przez Grupę Comarch. UAB Comarch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Ograniczana jest działalność spółki Comarch s.r.o.

Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy Comarch Software und Beratung, tj. Comarch Schilling GmbH, Comarch Solutions GmbH oraz Comarch Swiss AG prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG. Spółka SoftM France S.A.R.L. jest w trakcie postępowania upadłościowego. MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze niezbadane Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy („Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2011 roku wraz z danymi porównywalnymi, zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości („MSR”) 34, oraz zgodnie z odpowiednimi standardami rachunkowości mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowywania niniejszego Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zawierającym noty („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzone według MSSF”) za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody wyliczeń przyjęte do przygotowania Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego są spójne z zasadami opisanymi w zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Comarch sporządzonym według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku (Nota 2 oraz Nota 3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonego według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku).

Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe składa się ze skonsolidowanego bilansu, skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego zestawienia całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych oraz wybranych not objaśniających.

W śródrocznym sprawozdaniu finansowym uwzględnia się bądź odracza koszty powstające w roku finansowym nierównomiernie tylko wtedy, gdy powyższe koszty powinny zostać uwzględnione bądź odroczone w czasie na koniec danego roku obrotowego.

Niniejsze Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało przygotowane w tysiącach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 14 listopada 2011 roku.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2011

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzi w życie w roku 2011:

- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** - Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF

opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie- 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji).

- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”** zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły standardy, zmiany standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 sierpnia 2011 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 9 miesięcy 2011 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch R&D S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	70,00 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	92,32 % w posiadaniu Comarch AG
Comarch Schilling GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
SoftM France S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100,00 % zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
SouthForge Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
COMARCH CO., LTD (Vietnam)	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Luxembourg S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
UAB Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
Comarch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %

Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
Comarch Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	49,17 % w posiadaniu CCF FIZ, 26,65 % w posiadaniu Comarch S.A., 24,18 % akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	67,39 % w posiadaniu CCF FIZ, 32,61 % akcji nabytych w celu umorzenia przez Bonus Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	99,82 % w posiadaniu CCF FIZ, 0,18 % akcji nabytych w celu umorzenia przez Bonus Development Sp. z o.o. SK-A
Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iFin24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu CCF FIZ
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od Comarch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2011 roku

Grupa Kapitałowa Comarch prowadzi sprawozdawczość według segmentów zgodnie z MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych, w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określaną dalej jako „Segment IT”), działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA, działalność w zakresie wykorzystania gospodarczego Internetu (określaną dalej jako „Segment Internet”) oraz działalność związaną z inwestowaniem w nieruchomości, zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch oraz działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”). Segment Inwestycje został wyodrębniony w pierwszym kwartale 2010 roku w związku ze wzrostem zakresu jego działalności. Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych. W III kwartale 2011 r. dokonano zakupu specjalistycznego sprzętu medycznego związanego z planowanym od stycznia 2012 r. rozpoczęciem działalności Centrum Medycznego iMed24. Ze względu na istotną kwotę poniesionych nakładów na 30 września 2011 r. zaprezentowano udział tego segmentu w aktywach, zobowiązaniach, wydatkach inwestycyjnych i amortyzacji, natomiast w nocie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym „Segment Medycyna” zostanie wyodrębniony od 1 stycznia 2012 r.

Działalność Grupy nie wykazuje istotnych sezonowych lub cyklicznych trendów.

Przychody, koszty i wynik finansowy

9 miesięcy 2010	Segment IT**			Segment Internet	Segment Inwestycje***	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	323 148	146 806	17 625	880	2 964	11 312	-	502 735
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	323 304	145 988	16 758	573	166	10 586	-	497 375
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	69 432	26 620	8 886	2	-	-	-	104 940
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	93 737	536	634	-	-	-	-	94 907
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	31 211	6 826	6 137	417	-	-	-	44 591
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	49 069	5 294	721	145	-	-	-	55 229
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	39 645	-	342	-	-	-	-	39 987
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	39 529	106 712	-	-	-	-	-	146 241
na rzecz pozostałych klientów	681	-	38	9	166	10 586	-	11 480
pozostałe przychody operacyjne	254	740	836	29	-	726	-	2 585
przychody finansowe	(410)	78	31	278	2 798	-	-	2 775
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	1 665	8 358	1287	703	4 982	(16 995)	-
Przychody segmentu ogółem*	323 148	148 471	25 983	2 167	3 667	16 294	(16 995)	502 735
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	275 652	180 525	19 908	6 978	1 256	11 402	-	495 721
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	1 665	8 358	1287	703	4 982	(16 995)	-
Koszty segmentu ogółem*	275 652	182 190	28 266	8 265	1 959	16 384	(16 995)	495 721
Podatek bieżący	(3 980)	(44)	(167)	-	-	-	-	(4 191)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(3 505)	534	-	62	-	(610)	-	(3 519)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	11	-	-	-	-	-	-	11
Wynik netto	40 022	(33 229)	(2 450)	(6 036)	1 708	(700)	-	(685)
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	40 020	(19 899)	(2 655)	(6 036)	1 701	(344)	-	12 787
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	2	(13 330)	205	-	7	(356)	-	(13 472)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

**) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować w Segmencie IT podział na rynki: polski, DACH oraz pozostałe.

***) Spółka zdecydowała, że poczynając od 2010 roku będzie prezentować oddzielnie Segment Inwestycje, który obejmuje spółki prowadzące działalność związaną z inwestowaniem w nieruchomości, zarządzaniem nieruchomościami wykorzystywanymi w Grupie Comarch oraz działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym.

9 miesięcy 2011	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	306 416	134 255	45 579	3 856	5 071	18 040	-	513 217
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	310 377	133 483	44 387	3 550	279	10 518	-	502 594
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	60 083	33 625	30 592	1 571	-	-	-	125 871
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	81 882	4 466	1 732	711	-	-	-	88 791
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	32 715	7 090	10 917	791	-	-	-	51 513
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	43 015	1 681	770	416	-	-	-	45 882
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	48 152	-	316	-	-	-	-	48 468
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	43 842	86 343	-	-	-	-	-	130 185
na rzecz pozostałych klientów	688	278	60	61	279	10 518	-	11 884
pozostałe przychody operacyjne	1 487	772	791	22	5	7 522	-	10 599
przychody finansowe	(5 448)	-	401	284	4 787	-	-	24
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	2 516	12 982	1 673	786	6 336	(24 293)	-
Przychody segmentu ogółem*	306 416	136 771	58 561	5 529	5 857	24 376	(24 293)	513 217
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	269 156	165 952	48 475	8 492	2563	18 682	-	513 320
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	2 516	12 982	1 673	786	6 336	(24 293)	-
Koszty segmentu ogółem*	269 156	168 468	61 457	10 165	3 349	25 018	(24 293)	513 320
Podatek bieżący	(3 636)	(17)	(489)	-	-	-	-	(4 142)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(2 882)	2181	-	2	-	(322)	-	(1 021)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	47	-	-	-	-	-	-	47
Wynik netto	30 789	(29 533)	(3 385)	(4 634)	2 508	(964)	-	(5 219)
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	30 788	(28 024)	(3 602)	(4 634)	2 508	(474)	0	(3 438)
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	1	(1 509)	217	0	0	(490)	0	(1 781)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 30 września 2010 roku oraz 30 września 2011 roku przedstawiają się następująco:

30 września 2010 / 9 miesięcy 2010

	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	511 532	136 450	29 898	11 409	148 957	50 079	888 325
Zobowiązania	257 428	53 062	3 141	906	612	12 782	327 931
Wydatki inwestycyjne	14 104	6 709	12 072	465	28 882	4 715	66 947
Amortyzacja	11 529	16 849	740	529	610	1 553	31 810

30 września 2011 / 9 miesięcy 2011

	Segment IT			Segment Internet	Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna*	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe					
Aktywa	481 849	171 561	43 288	14 488	165 574	47 533	17 436	941 729
Zobowiązania	270 289	61 184	5 347	1 160	980	14 109	17 436	370 505
Wydatki inwestycyjne	34 319	12 749	1 217	498	6 236	3 652	-	58 671
Amortyzacja	13 254	11 775	526	681	644	2 459	-	29 339

*) zobowiązania nie zostały opłacone do dnia 30 września 2011 r.

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Europa – pozostałe kraje, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej - wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2011		9 miesięcy 2010	
		%		%
Kraj /Polska/	324 724	64,6%	334 629	67,3%
Rejon DACH	133 483	26,5%	145 988	29,4%
Europa - pozostałe	29 013	5,8%	2 814	0,5%
Ameryka	12 390	2,5%	10 822	2,2%
Pozostałe kraje	2 984	0,6%	3 122	0,6%
RAZEM	502 594	100,0%	497 375	100,0%

Suma aktywów - wg lokalizacji działalności

	30 września 2011 r.	%	31 grudnia 2010 r.	%
Kraj /Polska/	726 475	77,1%	805 459	83,2%
Rejon DACH	171 561	18,2%	132 797	13,7%
Europa - pozostałe	27 425	2,9%	13 078	1,4%
Ameryka	9 946	1,1%	6 014	0,6%
Pozostałe kraje	6 322	0,7%	10 757	1,1%
RAZEM	941 729	100,0%	968 105	100,0%

Wydatki inwestycyjne - wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010	9 miesięcy 2010
Kraj /Polska/	44 705	55 659	54 400
Rejon DACH	12 749	9 330	6 709
Europa - pozostałe	634	6 160	5 762
Ameryka	581	77	72
Pozostałe kraje	2	59	4
RAZEM	58 671	71 285	66 947

3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Grunty, budynki i budowle	209 378	211 660
Środki transportu i urządzenia	46 809	42 997
Środki trwałe w budowie	59 627	17 721
Pozostałe	4 273	3 285
Zaliczki na środki trwałe w budowie	28	-
RAZEM	320 115	275 663

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Własnością Grupy jest pięć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym cztery w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 31 343 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek mieszkalny przeznaczony do renowacji w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,8 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 30 września 2011 roku obejmują głównie nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami budowlanymi, nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę oraz nabycie sprzętu medycznego dla centrum medycznego.

Spółka dominująca w 3 kwartale 2011 roku kontynuowała rozpoczętą w listopadzie 2009 roku budowę kolejnego budynku na terenie SSE w Krakowie. Budynek będzie wykorzystywany na cele biurowe oraz do prowadzenia działalności związanej z medycyną (Centrum Medyczne iMed24). Umowna wartość inwestycji wynosi 24,3 mln zł. Planowany termin zakończenia realizacji inwestycji to 31 grudnia 2011 r. W lipcu 2010 roku spółka Bonus Development Sp. z o.o. SK-A rozpoczęła rozbudowę budynku biurowego w Łodzi. Wartość tej inwestycji wynosi ok. 5 mln zł, prace budowlane zostały zakończone w trzecim kwartale 2011 roku i aktualnie trwają procedury odbioru budynku. Spółka Comarch AG jest w trakcie realizacji inwestycji w Dreźnie, polegającej na renowacji istniejącego budynku i przystosowaniu go do celów biurowych oraz na budowie nowego budynku, w którym powstanie Comarch Data Center. Prace budowlane rozpoczęły się pod koniec pierwszego kwartału 2011 roku, a planowany łączny koszt inwestycji wynosi ok. 10 mln EUR. Planowana data zakończenia to czwarty kwartał 2012 roku. Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Planowany koszt inwestycji wynosi ok. 5,5 mln EUR. Decyzja o terminie rozpoczęcia prac budowlanych zapadnie w 2012 roku.

3.3. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	33 871	33 871
Razem	37 155	37 155

W związku z nabyciem w roku 2009 przez Comarch AG 80,89 % akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 413 tys. zł. Wartość ta została zaktualizowana w wyniku przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2010 r. testu na utratę wartości i wynosi 33 871 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę Comarch Software und Beratung. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą Comarch Software und Beratung jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy Comarch Software und Beratung. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy Comarch Software und Beratung. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

Na dzień przejęcia dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch Software und Beratung, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 15 017 tys. EURO. Oprogramowanie to jest umarzone przez okres 5 lat a jego wartość bieżąca na 30 września 2011 wynosi 29,8 milionów PLN.

3.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 30 września 2011 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2010 r.	447
Zbycie udziałów	(185)
Udział w wyniku za 2010 rok	(90)
Stan na 31 grudnia 2010 r.	172
Stan na 1 stycznia 2011 r.	172
Udział w wyniku za trzy kwartały 2011 roku	(25)
Stan na 30 września 2011 r.	147

Wykazane na dzień 30 września 2011 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują nabyte we wrześniu 2008 roku przez CCF FIZ 2 000 udziałów spółki SolInteractive Sp. o.o. (obecnie SolInteractive S.A.). CCF FIZ posiada 30,72 % akcji w spółce SolInteractive S.A., której kapitał zakładowy wynosi 651 tys. PLN.

3.5. Inwestycje pozostałe

Głównym składnikiem inwestycji pozostałych na dzień 30 września 2011 r. były posiadane przez Bonus Management Sp. z o. o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o. o. SK-A udziały w spółce komandytowo-akcyjnej, w kwocie 1 000 tys. zł.

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
długoterminowe dłużne papiery wartościowe	-	-
pozostałe	1 106	1 106
Razem	1 106	1 106

3.6. Zapasy

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Materiały i surowce	310	332
Produkcja w toku	41 025	38 886
Towary	14 189	10 403
Zaliczki na towary	90	-
RAZEM	55 614	49 621

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” w rachunku zysków i strat wyniósł 331 790 tys. zł (9 miesięcy 2011), 283 330 tys. zł (9 miesięcy 2010), 464 693 tys. zł (12 miesięcy 2010).

3.7. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	9 miesięcy 2011	12 miesięcy 2010
Stan na początek roku	2 491	10 291
zwiększenia I półrocze	69	10 466
zbycie I półrocze	-	4 000
Stan na 30 czerwca	2 560	16 757
zwiększenia za III kwartał	-	-
zbycie za III kwartał	1 063	14 122
Stan na 30 września	1 497	2 635
Stan na 31 grudnia	-	2 491

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 30 września 2011 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management Sp. z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Cena nabycia jednostek uczestnictwa wynosiła 1 403 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 30 września 2011 r. wynosiła 1 497 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółki Comarch Management Sp. z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 6 miesięcy od dnia bilansowego.

3.8. Pochodne instrumenty finansowe

	30 września 2011 r.		31 grudnia 2010 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	1 952	383	-
	-	1 952	383	-
Część krótkoterminowa	-	1 952	383	-

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 30 września 2011 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 30 września 2011 r. wyniosła 9 000 tys. EUR oraz 500 tys. USD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 700 tys. EUR.

3.9. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Należności handlowe	214 270	274 062
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(21 357)	(16 448)
Należności handlowe netto	192 913	257 614
Należności pozostałe	21 076	17 919
Rozliczenia międzyokresowe czynne	12 512	7 227
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	215	3 029
Pożyczki	1 683	1 838
Należności od podmiotów powiązanych	46	61
RAZEM	228 445	287 688
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>228 445</i>	<i>287 688</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. W 2011 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 1 381 tys. zł. Odpis ten ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.10. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2010 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596
Zarejestrowanie w dniu 31 marca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki Comarch S.A.	91 041	91 041		91 041
Stan na 31 grudnia 2010 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 30 września 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,

- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.10.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień przekazania raportu kwartalnego

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);

- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);

- Wg wiedzy Spółki na dzień sporządzenia raportu klienci BZ WBK Asset Management S.A. byli posiadaczami 1 416 423 sztuk akcji (17,59 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 1 416 423 głosów na WZA, co stanowiło 9,41 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które wg wiedzy Spółki nie jest już akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5 ogólnej liczby głosów na WZA Comarch S.A.

3.10.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w III kwartale 2011

Nie wystąpiły.

3.10.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwanego Funduszem) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji w dniu 7 października 2011 roku, wymieniony Fundusz stał się posiadaczem akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej Comarch S.A. W dniach 6-7 października 2011 pozostałe Fundusze zarządzane przez Towarzystwo nie były w posiadaniu akcji spółki Comarch S.A.

W dniu 7 października 2011 roku w posiadaniu Funduszu znajdowało się łącznie 745 313 akcji, co stanowi 9,26% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 745 313 głosów, co stanowi 4,95% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 22/2011 z dnia 14 października 2011 r.

3.10.4. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom

Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu poczynając od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
- dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
- dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,

gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6 % (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji poczynając od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Ustalona pierwotnie na rok 2011 wartość opcji została w trzecim kwartale 2011 r. skorygowana w wyniku dokonania weryfikacji modelu wyceny opcji. Obecnie ustalona roczna wartość opcji wynosi 1 566 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2011, z czego na trzy kwartały 2011 r. przypada kwota 1 368 tys. zł.

3.11. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Zobowiązania handlowe	70 616	105 345
Zaliczki otrzymane na poczet usług	879	712
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	630	693
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	19 265	25 571
Zobowiązania inwestycyjne	25 617	4 566
Pozostałe rozliczenia bierne	235	-
Przychody przyszłych okresów	18 402	6 420
Pozostałe zobowiązania	6 348	5 389
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 752	1 116
Razem	143 744	149 812

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.12. Kontrakty długoterminowe

	9 miesięcy 2011	9 miesięcy 2010
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym		
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	16 938	26 955
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	34 608	34 306
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym- efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11	19 073	(1 985)

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

3.13. Kredyty, pożyczki

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	75 088	84 804
Pożyczki	-	-
	75 088	84 804
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	2 603	6 168
Pożyczki	25	25
Kredyty bankowe	23 435	6 896
	26 063	13 089
Kredyty, pożyczki ogółem	101 151	97 893

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska SA (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 30 września 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 875 tys. EUR, tj. 8 270 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 30 września 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 19 828 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska SA (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno -

biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 30 września 2011 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 35 200 tys. zł.

W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę EURO (raport bieżący nr 21/2011). Po dokonaniu tej operacji kwota kredytu pozostałego do spłaty wynosiła 8 055 tys. EUR.

- d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, tj. do 2012 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Na dzień 30 września 2011 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.
- e) kredyt inwestycyjny w Banku DnB NORD Polska SA z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 mln zł, maksymalnie 80 % wartości inwestycji (zmiana wysokości kredytu - raport bieżący 19/2011). Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 29 grudnia 2011, na dzień 30 września 2011 roku wynosiło ono 19 963 tys. zł. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 22 mln zł oraz kaucyjna do kwoty 11 mln zł ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Comarch SA.
- Do dnia sporządzenia raportu nastąpiło pełne wykorzystanie kredytu.

Spółka Comarch Software und Beratung AG ma przyznany limit na finansowanie działalności bieżącej w IBM Kreditbank w wysokości 300 tys. EUR. Na dzień 30 września 2011 wykorzystanie kredytu wynosiło 54 tys. EUR.

Spółka iMed24 SA zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosi 15 889 tys. zł, maksymalnie 90% wartości netto inwestycji. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 31 grudnia 2011, na dzień 30 września 2011 roku wynosiło ono 0 zł. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego tj. Comarch SA.

Do dnia sporządzenia raportu wykorzystanie kredytu wyniosło 14 545 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 30 września 2011 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	6 374	19 528	32 670	42 418	100 990
odsetki	161	-	-	-	161
	6 535	19 528	32 670	42 418	101 151

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Od 1 do 2 lat	8 857	22 596
Od 2 do 5 lat	23 813	21 499
Powyżej 5 lat	42 418	40 709
	75 088	84 804

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
w walucie polskiej	92 643	91 725
w EUR (równowartość w zł)	8 508	6 168
	101 151	97 893

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Kredyty bankowe	5,60%	4,43%
Pożyczki	0,00%	0,00%

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:	16 323	22 871
– wykorzystane na dzień bilansowy	2 603	6 168
– dostępne na dzień bilansowy	13 720	16 703

3.14. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 30 września 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 36 726 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 39 255 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 30 września 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Consulting S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 798 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 114 tys. zł.

Wg stanu na dzień 30 września 2011 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 309 tys. EURO (tj. 1 364 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 403 tys. EURO (tj. 1 595 tys. zł).

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Linie kredytowe*	88 826	85 307
	88 826	85 307

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.13

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 6 864 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2011 r. (1 615 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 485 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w okresie trzech kwartałów 2011 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności w kwocie 1 513 tys. zł.

Grupa Comarch na dzień 30 września 2011 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu i sprzętu komputerowego w kwocie 1 963 tys. zł.

3.15. Odroczony podatek dochodowy

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- różnice przejściowe	4 563	2 684
- aktywo z tytułu straty podatkowej	12 817	11 406
- aktywo z tytułu działalności w SSE	4 818	9 635
Razem	22 198	23 725
- odniesione na wynik	22 198	23 725

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania części utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 4 817 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez Comarch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2011. Równocześnie, zgodnie z MSR 12, Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Jednostce dominującej ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 2 492 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 371 tys. zł a także z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 411 tys. zł.

Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł -1 527 tys. zł.

	30 września 2011 r.	31 grudnia 2010 r.
Rezerwa na podatek odroczony		
- różnice przejściowe	5 939	2 304
- rezerwa z tytułu wyceny wartości godziwej aktywów rozpoznanych w wyniku przejścia Comarch SuB oraz wyceny nieruchomości MKS Cracovia SSA	12 308	16 257
- rezerwa z tytułu wyceny certyfikatów CCF FIZ	31 249	31 715
Razem	49 496	50 276
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	37 188	34 019
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	6 878	10 827

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w roku 2011 częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 466 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 365 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 730 tys. zł. W roku 2011 dokonano też częściowego rozwiązania rezerwy utworzonej w związku z nabyciem Comarch SuB w kwocie 3 949 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2011 rok wyniósł 780 tys. zł.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 747 tys. zł.

3.16. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2011	5 257	6 217	5 514	10 460	47 077	74 525
Zmiana:	1 630	6 363	842	3 427	(23 682)	(11 420)
- utworzenie rezerw	8 769	10 364	6 232	8 421	26 733	60 519
- wykorzystanie i rozwiązanie	(7 139)	(4 001)	(5 390)	(4 994)	(50 415)	(71 939)
Stan na 30 września 2011	6 887	12 580	6 356	13 887	23 395	63 105

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

3.17. Zysk na akcję

	9 miesięcy 2011	9 miesięcy 2010
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	(3 438)	12 787
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 022
Podstawowy zysk (strata) na akcję zwykłą (w zł)	(0,43)	1,59
Rozwodniona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 022
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł)	(0,43)	1,59

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2010 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2011. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2010" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2010 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2010 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2010.

4. Noty dodatkowe

4.1. Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

4.1.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., wg stanu na dzień 14 listopada 2011 r.

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16 %);

- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12 %);

- Wg wiedzy Spółki na dzień sporządzenia raportu klienci BZ WBK Asset Management S.A. byli posiadaczami 1 416 423 sztuk akcji (17,59 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 1 416 423 głosów na WZA, co stanowiło 9,41 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które wg wiedzy Spółki nie jest już akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na WZA Comarch S.A.

4.1.2. Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 31.08.2011 r.

Podmiot	Stan na 14 listopada 2011 r.				Stan na 31 sierpnia 2011 r.			
	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16
Elżbieta Filipiak	846 000	10,51	4 230 000	28,12	846 000	10,51	4 230 000	28,12
Klienci BZ WBK AM S.A., w tym akcje Comarch SA będące w posiadaniu BZ WBK TFI S.A.	1 416 423	17,59	1 416 423	9,41	1 416 423	17,59	1 416 423	9,41
	745 313	9,26	745 313	4,95	1 305 855	16,22	1 305 855	8,68

4.1.3. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 31 sierpnia 2011 do 14 listopada 2011 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2011 roku, tj. 31 sierpnia 2011 r. oraz w dniu 14 listopada 2011 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 14 listopada 2011 r.		Stan na 31 sierpnia 2011 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	41,16	2 620 010	41,16
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,12	846 000	28,12
Piotr Piątosz	Wiceprezes Zarządu	16 845	0,11	16 845	0,11
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	40 569	0,52	40 569	0,52
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	0,19	28 141	0,19
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Ilość wyemitowanych akcji		8 051 637	100,00	8 051 637	100,00

4.2. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

4.2.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W trakcie roku 2011 r. dokonano rozwiązania części utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 4 817 tys. zł (operacja ta powoduje spadek wyniku finansowego). W roku 2011 r. Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2010 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 2 492 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 371 tys. zł. a także z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 411 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2011 wyniósł -1 527 tys. zł.

4.2.2. Wycena różnic kursowych

Istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w trzecim kwartale 2011 roku miały zmiany kursów walut EUR/PLN i USD/PLN mające miejsce we wrześniu 2011 r. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa należności na dzień 30 września 2011 r. zwiększyły przychody i wyniki finansowe Grupy Comarch osiągnięte w okresie 9 miesięcy 2011 roku o 13 875 tys. zł (z czego na niezrealizowane różnice kursowe przypada 12 669 tys. zł).

4.3. Inne wydarzenia III kwartału 2011 roku

4.3.1. Wybór podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Comarch S.A

Rada Nadzorcza Comarch S.A. w drodze pisemnego głosowania podjęła uchwałę nr 1/7/2011 z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie wyboru Deloitte Audyt Sp. z o. o. jako podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Comarch S.A. Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 18 (aktualnie ul. Jana Pawła II 19), posiada uprawnienia do badania sprawozdań finansowych o numerze 73. Comarch S.A. korzystał w przeszłości z usług Deloitte Audyt Sp. z o. o. w zakresie przeglądu sprawozdań finansowych za I półrocze 2006, 2007, 2008, 2009 roku oraz badania sprawozdań finansowych i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. za lata 2006-2009.

Rada Nadzorcza Comarch S.A. dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań Spółki na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Umowa z Deloitte Audyt Sp. z o. o. została zawarta na okres 2 lat i obejmuje:

- a) przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za I półrocze 2011 roku oraz za I półrocze 2012 roku;
  - b) badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za rok 2011 i 2012.
- Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 16/2011 z dnia 22 lipca 2011 r.

4.3.2. Aneksy do umowy z Łęgrzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie

W dniach 28 lipca 2011 roku a następnie 30 września 2011 r. zostały podpisane aneksy do umowy z Łęgrzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie zmieniające termin realizacji niniejszej inwestycji, wartość umowy i jej zakres. Nowy termin realizacji inwestycji to 31 grudnia 2011 r. natomiast w związku z rozszerzeniem zakresu prac wartość umowy została podniesiona do 24 303 tys. zł netto. O szczegółach spółka informowała w raportach bieżących nr 17/2011 z dnia 29 lipca 2011 r. oraz 20/2011 z dnia 3 października 2011 r.

4.4. Zdarzenia po dacie bilansu

Nie wystąpiły.

4.4.1. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 października 2011 roku do dnia 14 listopada 2011 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 700 tys. EUR. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 14 listopada 2011 roku wynosiła 9 100 tys. EUR oraz 400 tys. USD. Na dzień 14 listopada 2011 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła minus 1 184 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 15 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

4.5. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

W III kwartale 2011 r. spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem ani nie były pozwane w postępowaniach spełniających kryteria określone w § 87 ust. 7 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 6 864 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2011 r. (1 615 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2011 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 485 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

4.6. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd nie podał prognozy wyników na III kwartał 2011 roku.

4.7. Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

Nie wystąpiły.

4.8. Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach

a) W związku z zawarciem umowy z E-Plus w sierpniu 2010 roku została udzielona przez Spółkę gwarancja dla E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG. Gwarancja została udzielona na czas trwania kontraktu z E-Plus i gwarantuje należyte wykonanie przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch SA, wszelkich zobowiązań spółki Comarch AG wynikających z umowy. Wysokość gwarancji jest równa wartości umowy z E-Plus, w pierwotnym okresie obowiązywania umowy jest to kwota ok. 42 025 286 Euro, tj. 166 953 854 PLN. Warunki finansowe, na jakich została udzielona gwarancja, nie odbiegają od warunków rynkowych.

b) W związku z udzieleniem CA Consulting SA, spółce zależnej Comarch SA przez DnB Nord Polska SA limitu kredytowego na wystawianie gwarancji bankowych, w dniu 13 maja 2010 roku zostało udzielone przez Spółkę poręczenie dla DnB Nord Polska SA za zobowiązania spółki CA Consulting SA wynikające z udzielonego limitu kredytowego. Poręczenie zostało udzielone na kwotę 2 000 000 zł do dnia 28 marca 2014 roku. W dniu 11 lutego 2011 r. w związku z przedłużeniem okresu ważności limitu kredytowego poręczenie zostało przedłużone do dnia 29 lutego 2016 roku.

c) W związku z zakupem specjalistycznego sprzętu medycznego przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A., Spółka dominująca udzieliła w dniu 31 marca 2011 r. poręczenia za powyższe zobowiązania spółki iMed24 S.A. Poręczenie zostało udzielone na łączną kwotę 14,1 mln zł do czasu zapłaty przez iMed24 S.A. pełnej kwoty wynagrodzenia. Po dacie bilansu tj. w dniu 7 listopada 2011 spółka iMed24 dokonała zapłaty ww. wynagrodzenia, tym samym poręczenie wygasło.

d) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch SA, umów leasingu, zostało udzielone przez Spółkę dominującą poręczenie za zobowiązania Comarch Software und Beratung AG wynikające z tych umów dla IBM Deutschland Kreditbank GmbH i IBM Deutschland GmbH. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 300 tys. EUR i jest ważne do dnia 31 sierpnia 2012.

e) W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch SA, umowy z Enterprise Holdings Inc. na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie dla Enterprise Holdings Inc. za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 mln USD i jest ważne przez czas trwania umowy z Enterprise Holdings Inc. tj. do listopada 2016.

f) W związku z zawarciem przez iMed24 SA, iFin24 SA, iReward24 SA i CA Consulting SA, spółki zależne Comarch SA, umów z BP Europa SE na obsługę kart paliwowych, w dniu 30 maja 2011 r. zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie dla BP Europa SE za zobowiązania spółek zależnych iMed24 SA, iFin24 SA, iReward24 SA, CA Consulting SA wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało udzielone do łącznej kwoty 175 tys. PLN i jest ważne do dnia 31 maja 2012.

g) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch SA, umowy z Belgacom International Carrier Services (Belgia) na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie dla Belgacom International Carrier Services (Belgia) za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy do dnia 31 marca 2014 r.

h) W związku z zawarciem przez iMed24 SA, spółkę zależną Comarch SA umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao SA., na podstawie której Bank Pekao SA udzielił spółce iMed24 SA finansowania w wysokości 15 888 666,42 PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch SA udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej iMed24 SA wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 832 999,63 PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.

4.9.   Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Wg stanu na dzień 30 września 2011 roku Comarch S.A. ani spółki zależne nie były stroną opcji walutowych.

W III kwartale 2011 roku spółka Comarch S.A. nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń na podstawie §88 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” ani na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

5. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2011 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.1. Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy

W trzecim kwartale 2011 roku Grupa Comarch zwiększyła przychody ze sprzedaży o 14,6 % i osiągnęła znacznie lepsze wyniki finansowe niż w trzecim kwartale roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 25,9 mln zł i osiągnęły wartość 203,2 mln zł, zysk operacyjny wyniósł 24,8 mln zł i był większy o 15,1 mln zł niż w trzecim kwartale 2010 roku, zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki osiągnął wartość 16,6 mln zł i był wyższy o 9 mln zł od osiągniętego w Q3 2010. Rentowność operacyjna wyniosła w trzecim kwartale 2011 roku +12,2 %, natomiast rentowność netto +8,2 %.

Dzięki bardzo dobrym wynikom finansowym w Q3 2011, Grupa Comarch odrobiła znaczną część strat poniesionych w pierwszym półroczu 2011. W okresie trzech kwartałów 2011 roku przychody Grupy Comarch wzrosły o 5,2 mln zł, tj. o 1 % w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego i osiągnęły wartość 502,6 mln zł. Wynik operacyjny wyniósł -0,1 mln zł, w porównaniu do +4,2 mln zł w okresie trzech kwartałów 2010. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki wyniósł -3,4 mln zł i był gorszy od osiągniętego w roku poprzednim, który wynosił +12,8 mln zł. Rentowność operacyjna w trzech kwartałach 2011 roku osiągnęła poziom -0,03 % natomiast rentowność netto -0,68 %, w porównaniu do odpowiednio +0,85 % i +2,57% w roku ubiegłym.

Bardzo istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w trzecim kwartale 2011 roku miało osłabienie się polskiej waluty PLN w stosunku do walut EUR i USD mające miejsce we wrześniu 2011 r. Wycena bilansowa niezrealizowanych różnic kursowych na dzień 30 września zwiększyła przychody i wyniki Grupy Comarch osiągnięte w trzecim kwartale i tym samym także w okresie 9 miesięcy 2011 roku o 12,7 mln zł.

Do pozostałych czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięte przez Comarch wyniki finansowe należą:

- a) Konsolidacja Grupy Comarch Software und Beratung (dalej: Grupa CSuB).
Przychody ze sprzedaży Grupy CSuB w okresie 9 miesięcy 2011 roku były niższe o ok. 5,3 mln EUR niż w podobnym okresie roku poprzedniego i powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch o 86,3 mln zł (w porównaniu do 106,7 mln zł w okresie Q1-Q3 2010). Wpływ konsolidacji Grupy CSuB na wynik operacyjny Grupy Comarch w okresie Q1-Q3 2011 wyniósł minus 21,7 mln zł (w okresie Q1-Q3 2010: minus 23,4 mln zł), a na wynik netto przypadający na akcjonariuszy Comarch minus 18,1 mln zł (w 2010: minus 10,3 mln zł). Należy uwzględnić fakt, iż na akcjonariuszy Comarch S.A. przypada obecnie większa część wyniku netto CSuB AG niż w roku poprzednim, ze względu na (i) podniesienie kapitału Comarch Software und Beratung AG w Q3 2011 i objęcie większości nowych akcji przez Comarch AG, przez co udział Comarch w wyniku CSuB AG wzrósł z 80,9 % do 92,3 % oraz (ii) fakt, iż obecnie Comarch S.A. posiada 100% akcji Comarch AG, spółki będącej bezpośrednim akcjonariuszem większościowym w CSuB AG - w poprzednim roku było to 60%;
- b) Koszty funkcjonowania spółek założonych przez CCF FIZ i prowadzących nowe projekty informatyczne.
Ze względu za zwiększony poziom przychodów i zmniejszenie kosztów działalności tych spółek, ich negatywny wpływ na wynik operacyjny i netto Grupy Comarch był mniejszy niż w 2010 roku i wyniósł w opisywanym okresie odpowiednio minus 6,3 mln zł i minus 2,1 mln zł. Należy podkreślić fakt, iż spółka iMed24 S.A. prowadzi zakrojony na szeroką skalę projekt inwestycyjny w zakresie uruchomienia nowoczesnego centrum medycznego w Krakowie, który w okresie najbliższych kwartałów będzie miał istotny wpływ na poziom kosztów działalności Grupy Comarch;

- c) Wycena programu opcji menedżerskich, opisanego szczegółowo w punkcie 3.10.4 niniejszego sprawozdania.
 Uwzględnienie wyceny programu opcyjnego w okresie 9 miesięcy 2011 roku zwiększyło koszty o 1,4 mln zł (2 mln zł w porównywalnym okresie 2010 roku);
- d) Zawiązanie i rozwiązanie aktywa i rezerw na podatek odroczony, opisane szczegółowo w punkcie 3.15 niniejszego sprawozdania.
 Łączny wpływ tych operacji na wynik netto Grupy Comarch w okresie 9 miesięcy 2011 roku wyniósł -0,7 mln zł (-4,2 mln zł w porównywalnym okresie 2010 roku).

Poniższa tabela przedstawia czynniki i zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięte przez Grupę Comarch wyniki finansowe.

	Q1-Q3 2011	Q1-Q3 2010	Q3 2011	Q3 2010
Przychody ze sprzedaży CSuB	86 343	106 712	27 667	33 445
Wynik operacyjny CSuB	-21 716	-23 449	-6 627	-8 117
Wynik netto Grupy CSuB przypadający na akcjonariuszy Comarch	-18 138	-10 305	-7 073	-3 541
Wynik operacyjny CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem	-6 287	-7 703	-1 937	-2 213
Wynik netto CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem	-2 120	-3 678	-589	-2 153
Utworzenie odpisu z tytułu utraty wartości firmy	-	-5 542	-	-
Wpływ na wynik kosztów opcji menedżerskich	-1 368	-1 982	-	-661
Wpływ na wynik aktywa na podatek odroczony z tytułu działalności w SSE	-4 817	-4 652	-3 328	-3 049
Wpływ na wynik aktywów i rezerw na podatek odroczony z tyt. różnic przejściowych oraz aktywa z tytułu straty podatkowej w spółkach zależnych	4 070	470	901	-1 842

Odnotowane przez Grupę w ciągu trzech kwartałów 2011 roku słabsze niż w roku poprzednim wyniki finansowe są związane z faktem, iż Grupa w 1 półroczu 2011 roku realizowała zwiększoną ilość projektów informatycznych będących wynikiem pozyskanych w poprzednich okresach kontraktów i ponosiła znaczące koszty z tego tytułu. Efektem realizacji tych kontraktów są bardzo dobre wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę w trzecim kwartale 2011 roku. Godny uwagi jest fakt, iż pomimo zwiększonych kosztów działalności, Grupa Comarch wypracowała w ciągu 9 miesięcy 2011 roku zysk EBITDA o wartości 29,2 mln zł, niewiele niższej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (36 mln zł).

W okresie trzech kwartałów 2011 roku Grupa Comarch zwiększała wielkość zatrudnienia i poziomu kosztów. Na dzień 30 września 2011 roku Grupa Comarch (bez pracowników Grupy CSuB oraz MKS Cracovia SSA) zatrudniała 3 186 osób, tj. o 42 osoby więcej niż na koniec 2010 roku. Na dzień 30 września 2011 roku Grupa CSuB zatrudniała 273 osoby, tj. o 45 osób mniej niż na koniec poprzedniego roku. Zwiększony obecnie poziom zatrudnienia i kosztów jest konieczny do realizacji zawartych kontraktów i zaowocuje wzrostem przychodów ze sprzedaży w kolejnych okresach.

Osiągnięte na podstawowej działalności wyniki finansowe Grupy potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- a) sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w znaczącej części na własnych produktach,
- b) rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej,
- c) stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów.

Bardzo dobra sytuacja finansowa Grupy Comarch pozwala na inwestycje w nowe produkty i usługi informatyczne, jak również gwarantuje bezpieczeństwo działalności w przypadku zmiennej sytuacji makroekonomicznej w Polsce i na świecie. Grupa świadomie ponosi koszty rozwoju nowych produktów oraz rozwoju działalności na rynkach zagranicznych, inwestując w ten sposób w budowanie przewagi konkurencyjnej na przyszłość.

5.2. Struktura przychodów

Struktura przychodów wg rodzaju

W trzecim kwartale 2011 roku Grupa odnotowała znaczący wzrost popytu na usługi własne (o 31,4 mln zł, tj. o 25,6 %) oraz lekki spadek sprzedaży oprogramowania własnego (spadek o 3,8 mln zł, tj. o 19,4 %). Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 2,1 mln zł, tj. 12 %. Sprzedaż sprzętu komputerowego wzrosła o 3,5 mln zł, tj. o 31,6%. Znaczny spadek pozostałej sprzedaży (o 3,1 mln zł, tj. o 43,1 %) ma charakter sezonowy i nie ma istotnego znaczenia dla sytuacji finansowej Grupy Comarch.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q3 2011	%	Q3 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	153 891	75,7%	122 540	69,1%	31 351	25,6%
Software własny	15 649	7,7%	19 420	10,9%	-3 771	-19,4%
Software obcy	15 223	7,5%	17 307	9,8%	-2 084	-12,0%
Hardware	14 399	7,1%	10 942	6,2%	3 457	31,6%
Pozostałe	4 044	2,0%	7 101	4,0%	-3 057	-43,1%
Razem	203 206	100,0%	177 310	100,0%	25 896	14,6%

W okresie trzech kwartałów 2011 roku Grupa odnotowała wzrost przychodów ze sprzedaży usług własnych (o 25,6 mln zł, tj. o 7,2 %) i spadek przychodów ze sprzedaży w pozostałych kategoriach produktów i usług. Przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego spadły o 1,9 mln zł, tj. o 3,4 %. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego spadły o 9,4 mln zł, tj. o 24,2 %, co jest efektem zmniejszonych zamówień na sprzedaż oprogramowania Microsoft. Sprzedaż sprzętu komputerowego spadła o 9,8 mln zł, tj. o 27,2 %. Pozostała sprzedaż utrzymała się na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q1-Q3 2011	%	Q1-Q3 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	378 781	75,4%	353 216	71,0%	25 565	7,2%
Software własny	53 733	10,7%	55 639	11,2%	-1 906	-3,4%
Software obcy	29 452	5,8%	38 846	7,8%	-9 394	-24,2%
Hardware	26 145	5,2%	35 902	7,2%	-9 757	-27,2%
Pozostałe	14 483	2,9%	13 772	2,8%	711	5,2%
Razem	502 594	100,0%	497 375	100,0%	5 219	1,0%

Struktura przychodów wg odbiorców

W trzecim kwartale 2011 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 56,2 mln zł (wzrost o 18,7 mln zł, tj. o 49,9 % w porównaniu do Q3 2010), tym samym ich udział w sprzedaży ogółem wzrósł z 21,1 % na 27,7 %. Duży wzrost przychodów ze sprzedaży do klientów z sektora TMT jest efektem realizowania w Q3 kontraktów o znacznej wartości zawartych w 2010 roku (m.in. kontrakt z E-Plus). Wzrost przychodów nastąpił również w przypadku odbiorców z sektora finansowo-bankowego (wzrost o 9 mln zł, tj. o 30,7 %), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 18,9 % (wobec 16,6 % rok wcześniej). W bardzo dużym stopniu wzrosła sprzedaż do instytucji publicznych (wzrost o 12 mln zł, tj. o 84,1 %), co jest wynikiem zakończenia realizacji zwiększonej ilości projektów informatycznych dla klientów z tego sektora. Małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce zwiększyły w Q3 2011 zakupy produktów i usług Comarch o 1,3 mln zł, tj. 9,7 %. Znacząco spadły przychody ze sprzedaży do przedsiębiorstw przemysłowych (spadek o 13 mln zł, tj. o 44,8 %) i ich udział w sprzedaży ogółem (z 16,3 % na 7,9 %), jest to efektem zmniejszenia sprzedaży oprogramowania obcego dla klientów z

tego sektora. Spadek sprzedaży nastąpił w przypadku klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (o 5,8 mln zł, tj. o 17,3 %), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 13,6 % (18,9 % rok wcześniej). Jest to spowodowane trwającym nadal procesem restrukturyzacji spółki Comarch Software und Beratung AG. Spadek sprzedaży dla pozostałych klientów (o 2,8 mln zł, tj. 43,1 %) to przejściowy efekt zmiany w 2011 roku zasad ewidencjonowania przychodów z transmisji telewizyjnych stosowanych przez MKS Cracovia SSA.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q3 2011	%	Q3 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	56 211	27,7%	37 505	21,1%	18 706	49,9%
Finanse i Bankowość	38 493	18,9%	29 445	16,6%	9 048	30,7%
Handel i Usługi	20 531	10,1%	14 156	8,0%	6 375	45,0%
Przemysł & Utilities	16 002	7,9%	28 998	16,3%	-12 996	-44,8%
Sektor publiczny	26 319	12,9%	14 297	8,1%	12 022	84,1%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	14 351	7,1%	13 077	7,4%	1 274	9,7%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	27 667	13,6%	33 445	18,9%	-5 778	-17,3%
Pozostałe	3 632	1,8%	6 387	3,6%	-2 755	-43,1%
Razem	203 206	100,0%	177 310	100,0%	25 896	14,6%

W okresie trzech kwartałów 2011 roku największe wartościowo zmiany w zakresie struktury sprzedaży wg sektorów wystąpiły w przypadku sprzedaży do klientów z sektora TMT (wzrost o 20,9 mln zł, tj. o 19,9 %, osiągnięty w wyniku realizacji dużej ilości kontraktów na rynkach zagranicznych) oraz do małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (spadek o 20,4 mln zł, tj. o 19,1 %, spowodowany procesami restrukturyzacyjnymi w spółce zależnej Comarch Software und Beratung AG). Sprzedaż do pozostałych sektorów wykazywała mniejszą zmienność: w przypadku odbiorców z sektora finansowo-bankowego nastąpił spadek o 6,1 mln zł, tj. o 6,4 %, klienci z sektora handel i usługi zakupili produkty i usługi o wartości o 6,9 mln zł, tj. o 15,5 % większej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W dużym stopniu wzrosła sprzedaż do instytucji publicznych (wzrost o 8,5 mln zł, tj. o 21,2 %), małe i średnie przedsiębiorstwa w Polsce zwiększyły zakupy produktów i usług Comarch o 4,3 mln zł, tj. 10,9 %. Znacząco spadły przychody ze sprzedaży do przedsiębiorstw przemysłowych (spadek o 9,3 mln zł, tj. o 16,9 %), jest to efektem zmniejszenia sprzedaży oprogramowania obcego dla klientów z tego sektora. Pozostała sprzedaż utrzymała się na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q1-Q3 2011	%	Q1-Q3 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	125 871	25,0%	104 940	21,1%	20 931	19,9%
Finanse i Bankowość	88 791	17,7%	94 907	19,1%	-6 116	-6,4%
Handel i Usługi	51 513	10,3%	44 591	9,0%	6 922	15,5%
Przemysł & Utilities	45 882	9,1%	55 229	11,1%	-9 347	-16,9%
Sektor publiczny	48 468	9,6%	39 987	8,0%	8 481	21,2%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	43 842	8,7%	39 529	7,9%	4 313	10,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	86 343	17,2%	106 712	21,5%	-20 369	-19,1%
Pozostałe	11 884	2,4%	11 480	2,3%	404	3,5%
Razem	502 594	100,0%	497 375	100,0%	5 219	1,0%

Geograficzna struktura przychodów (wg kontrahentów)

	9 miesięcy 2011		9 miesięcy 2010	
		%		%
Kraj /Polska/	264 803	52,7%	281 999	56,7%
Rejon DACH	130 177	25,9%	138 652	27,9%
Europa - pozostałe	90 313	18,0%	61 437	12,3%
Ameryka	13 813	2,7%	11 043	2,2%
Pozostałe kraje	3 488	0,7%	4 244	0,9%
RAZEM	502 594	100,0%	497 375	100,0%

W trzecim kwartale 2011 r. Grupa znacząco zwiększyła przychody ze sprzedaży zagranicznej. Wzrost wyniósł 32,8 mln zł, tj. aż 48,3 %. Jest to efektem realizacji znacznej liczby kontraktów zagranicznych pozyskanych w 2010 roku. Sprzedaż krajowa spadła o 6,9 mln zł tj. 6,3 %.

Geograficzna struktura sprzedaży	Q3 2011	%	Q3 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	102 471	50,4%	109 364	61,7%	-6 893	-6,3%
Export	100 735	49,6%	67 946	38,3%	32 789	48,3%
Razem	203 206	100,0%	177 310	100,0%	25 896	14,6%

Sprzedaż zagraniczna Grupy Comarch w trzech kwartałach 2011 roku odnotowała znaczący wzrost o 22,4 mln zł, tj. o 10,4 % w porównaniu do trzech kwartałów 2010 roku. Jej udział w sprzedaży ogółem osiągnął 47,3 % wobec 43,3 % rok wcześniej. Jest to głównie efekt bardzo dobrych osiągnięć w sprzedaży zagranicznej w Q3 2011. Warto zaznaczyć, że Grupa odnotowała znaczący przyrost przychodów eksportowych mimo spadku przychodów Grupy CSuB o 20,4 mln PLN. Sprzedaż krajowa spadła o 17,2 mln zł, tj. o 6,1 %.

Geograficzna struktura sprzedaży	9 miesięcy 2011	%	9 miesięcy 2010	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	264 803	52,7%	281 999	56,7%	-17 196	-6,1%
Export	237 791	47,3%	215 376	43,3%	22 415	10,4%
Razem	502 594	100,0%	497 375	100,0%	5 219	1,0%

W trzech kwartałach 2011 roku Grupa realizowała zwiększoną liczbę projektów informatycznych, zakontraktowanych w 2010 roku oraz intensywnie pozyskiwała nowe kontrakty. Grupa kontynuowała realizację głównego celu strategicznego na 2011 rok, czyli intensyfikację sprzedaży zagranicznej na wybranych rynkach, głównie Europy Zachodniej. Realizowane w bieżącym roku na rynku europejskim kontrakty o znacznej wartości będą stanowiły dobrą podstawę do długofalowego rozwoju działalności Comarch jako globalnego dostawcy produktów i usług IT. Struktura przychodów pokazuje, iż sprzedaż Grupy Comarch jest dobrze zdywersyfikowana i Grupa nie jest uzależniona od pojedynczego sektora, klienta czy sprzedawanego produktu. Taka struktura przychodów znacząco redukuje ryzyko działalności operacyjnej, związane z możliwymi wahaniami koniunktury w poszczególnych sektorach w danym roku.

5.3. Portfel zamówień

Wartość portfela zamówień na rok bieżący wynosiła w dniu 31 października 2011 roku 604,4 mln zł i była wyższa o 12,5 % niż w analogicznym okresie w 2010 roku. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 13,1 % do 517,7 mln zł, w efekcie ich udział w sprzedaży ogółem utrzymał się na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie 85,6 %. Utrzymuje się bardzo dynamiczny wzrost udziału kontraktów zagranicznych w portfelu zamówień Grupy Comarch – wartość kontraktów zagranicznych wzrosła o 46,7 % w porównaniu do sytuacji sprzed roku. Pozytywny wpływ na wartość portfela zamówień na dzień 31 października 2011 ma osłabienie się w Q3 waluty PLN wobec EUR i USD, jednak również po wyeliminowaniu tego efektu wartość portfela istotnie wzrosła. Aktualna wartość portfela zamówień potwierdza skuteczność strategii ekspansji zagranicznej realizowanej przez Grupę oraz stabilizuje sytuację finansową przedsiębiorstwa w obliczu panującej

aktualnie niepewności co do kształtowania się koniunktury w gospodarce polskiej i światowej oraz na rynku IT.

Portfel zamówień na rok bieżący (bez Grupy Comarch SuB)	31 października 2011 r.	31 października 2010 r.	zmiana
Przychody zakontraktowane na rok bieżący	604 433	537 187	12,5%
w tym kontrakty zagraniczne	226 123	154 096	46,7%
udział kontraktów zagranicznych	37,4%	28,7%	
w tym usługi i software własne	517 690	457 641	13,1%
udział usług i software własnych	85,6%	85,2%	

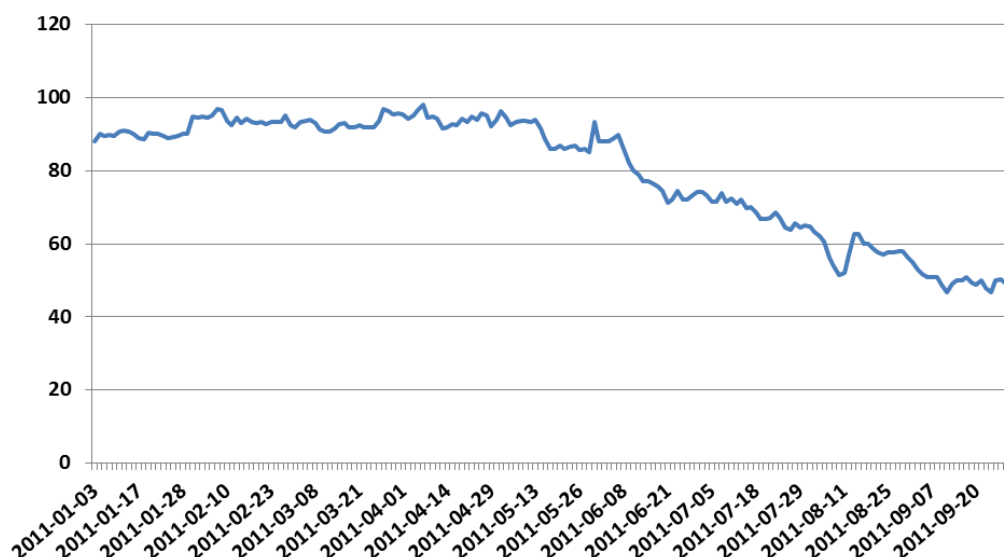
Bardzo istotnym dla przyszłej sytuacji finansowej Grupy Comarch zjawiskiem jest znaczny wzrost ilości oraz wartości zawieranych kontraktów długoterminowych (z okresem realizacji 2 do 5 lat). Zjawisko to znajduje odzwierciedlenie w aktualnej wartości portfela zamówień na rok przyszły (2012) i potwierdza bardzo dobre perspektywy biznesowe dla Grupy Comarch w kolejnych okresach.

Portfel zamówień na rok przyszły (bez zamówień pozyskiwanych przez Grupę CSuB) wynosił na koniec października 2011 roku 284,6 mln zł i był wyższy o 22,6 % niż w analogicznym okresie w 2010 roku. Wzrost wartości portfela zamówień jest głównie efektem zwiększonych o 26,4 % zamówień na usługi i oprogramowanie własne Grupy Comarch, ich udział w portfelu zamówień ogółem wynosi ponad 91 %.

Portfel zamówień na rok przyszły (bez Grupy CSuB)	31 października 2011 r.	31 października 2010 r.	Zmiana
Przychody zakontraktowane na rok przyszły	284 613	232 182	22,6%
w tym usługi i software własne	260 230	205 865	26,4%
udział usług i software własnych	91,4%	88,7%	

5.4. Kurs akcji Comarch S.A.

Q1-Q3 2011

W dniu 30 września 2011 r. kurs akcji Comarch S.A. wyniósł 52,65 zł co stanowi spadek o 37,3 % w stosunku do kursu 84,0 zł z dnia 31 grudnia 2010 r. Wyniki Grupy i kurs akcji Comarch w kolejnych kwartałach będą zależeć przede wszystkim od dynamiki rozwoju sprzedaży produktów i usług Comarch (zwłaszcza na rynkach zagranicznych), kształtowania się koniunktury w gospodarce polskiej i światowej i zależnej od niej sytuacji finansowej średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Grupy, poziomu kursu walutowego EUR/PLN i USD/PLN oraz od tempa wzrostu wynagrodzeń pracowników branży IT.

5.5. Zdarzenia III kwartału 2011 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

a. Wybór podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Comarch S.A.

Rada Nadzorcza Comarch S.A. w drodze pisemnego głosowania podjęła uchwałę nr 1/7/2011 z dnia 19 lipca 2011 r. w sprawie wyboru Deloitte Audyt Sp. z o. o. jako podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Comarch S.A. Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Pięknej 18 (aktualnie ul. Jana Pawła II 19), posiada uprawnienia do badania sprawozdań finansowych o numerze 73. Comarch S.A. korzystał w przeszłości z usług Deloitte Audyt Sp. z o. o. w zakresie przeglądu sprawozdań finansowych za I półrocze 2006, 2007, 2008, 2009 roku oraz badania sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki Comarch S.A. za lata 2006-2009.

Rada Nadzorcza Comarch S.A. dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań Spółki na podstawie art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Umowa z Deloitte Audyt Sp. z o. o. została zawarta na okres 2 lat i obejmuje:

- a) przegląd jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za I półrocze 2011 roku oraz za I półrocze 2012 roku;
- b) badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki Comarch S.A. za rok 2011 i 2012.

Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 16/2011 z dnia 22 lipca 2011 r.

b. Zwiększenie udziału w spółce Comarch Software und Beratung AG

W rezultacie zakończenia subskrypcji na akcje Comarch Software und Beratung AG w ramach podwyższenia jej kapitału zakładowego Comarch AG, spółka zależna Comarch SA, nabyła 3 988 288 akcji spółki Comarch SuB za łączną kwotę 6 780 089,60 euro (1,70 euro za 1 akcję) i jest posiadaczem 5 735 713 akcji spółki Comarch SuB stanowiących 92,32 % jej kapitału zakładowego. Akcje te uprawniają do 5 735 713 głosów na wza spółki (92,32 % całości głosów) (raport bieżący nr 18/2011 z dnia 8 września 2011 r.).

c. Aneksy do umowy z Łęgprzem sp. z o.o.

W dniach 28 lipca 2011 roku a następnie 30 września 2011 r. zostały podpisane aneksy do umowy z Łęgprzem sp. z o.o. na realizację IV etapu inwestycji w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie zmieniające termin realizacji niniejszej inwestycji, wartość umowy i jej zakres. Nowy termin realizacji inwestycji to 31 grudnia 2011 r. natomiast w związku z rozszerzeniem zakresu prac wartość umowy została podniesiona do 24 303 tys. zł netto.

O szczegółach spółka informowała w raportach bieżących nr 17/2011 z dnia 29 lipca 2011 r. oraz 20/2011 z dnia 3 października 2011 r.

5.6. Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

Nie wystąpiły.

VII. Skrócone kwartalne sprawozdanie finansowe Comarch S.A. za III kwartał 2011 roku

I. Bilans (w tys. PLN)	30 września 2011 r.	30 czerwca 2011 r.	31 grudnia 2010 r.	30 września 2010 r.
AKTYWA				
I. Aktywa trwałe	533 280	496 278	487 305	468 494
1. Wartości niematerialne i prawne	7 291	4 825	2 414	1 892
2. Rzeczowe aktywa trwałe	229 203	220 993	214 405	211 078
3. Inwestycje długoterminowe	292 861	266 206	268 495	254 353
3.1 Długoterminowe aktywa finansowe	292 818	266 163	268 452	254 310
a) w jednostkach powiązanych	292 818	266 163	268 452	254 310
3.2 Inne inwestycje długoterminowe	43	43	43	43
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 925	4 254	1 991	1 171
4.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 407	3 586	1 792	956
4.2 Inne rozliczenia międzyokresowe	518	668	199	215
II. Aktywa obrotowe	347 713	333 719	393 568	313 591
1. Zapasy	45 605	44 401	41 265	41 829
2. Należności krótkoterminowe	260 445	227 657	286 240	212 146
2.1 od jednostek powiązanych	119 374	92 348	90 410	68 182
2.2 od pozostałych jednostek	141 071	135 309	195 830	143 964
3. Inwestycje krótkoterminowe	14 195	36 560	53 963	44 434
3.1 Krótkoterminowe aktywa finansowe	14 195	36 560	53 963	44 434
a) w jednostkach powiązanych	50	1 225	-	13 227
b) w pozostałych jednostkach	103	1 545	1 452	1 329
- udzielone pożyczki	74	70	24	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	29	1 475	1 428	1 329
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	14 042	33 790	52 511	29 878
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	27 468	25 101	12 100	15 182
Aktywa razem	880 993	829 997	880 873	782 085
PASYWA				
I. Kapitał własny	593 674	563 567	559 208	530 261
1. Kapitał zakładowy	8 051	8 051	8 051	8 051
2. Kapitał zapasowy	415 032	415 032	346 562	346 562
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	133 219	133 122	135 204	134 581
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	745	745	745
5. Kapitał z rozliczenia fuzji	-	-	-	-
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych	176	176	176	176
7. Zysk (strata) netto	36 451	6 441	68 470	40 146
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	287 319	266 430	321 665	251 824
1. Rezerwy na zobowiązania	67 541	59 867	80 471	56 083
1.1 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	33 503	33 548	33 850	33 583
1.2 Pozostałe rezerwy	34 038	26 319	46 621	22 500
a) krótkoterminowe	34 038	26 319	46 621	22 500
2. Zobowiązania długoterminowe	75 245	69 960	84 985	84 225
2.1 wobec jednostek powiązanych	157	155	181	196
2.2 wobec pozostałych jednostek	75 088	69 805	84 804	84 029
3. Zobowiązania krótkoterminowe	138 831	128 105	148 734	101 361
3.1 wobec jednostek powiązanych	25 655	23 301	18 893	17 880
3.2 wobec pozostałych jednostek	111 575	102 784	128 821	82 019
3.3 Fundusze specjalne	1 601	2 020	1 020	1 462
4. Rozliczenia międzyokresowe	5 702	8 498	7 475	10 155
4.1 Inne rozliczenia międzyokresowe	5 702	8 498	7 475	10 155
a) krótkoterminowe	5 702	8 498	7 475	10 155
Pasywa razem	880 993	829 997	880 873	782 085

Wartość księgowa	593 674	563 567	559 208	530 261
Liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637	8 051 637
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	73,73	69,99	69,45	65,86
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 055 564	8 051 637	8 051 637
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	73,73	69,96	69,45	65,86

W sprawozdaniu na dzień 31 grudnia 2010 r. wprowadzono zmiany w prezentacji rezerw. Rezerwa na urlopy oraz pozostałe rozliczenia bierne wykazywane uprzednio w rozliczeniach międzyokresowych zostały przeniesione do pozycji pozostałe rezerwy. W związku z tym zmieniono prezentację danych porównawczych na 30 września 2010 r.

II. Rachunek zysków i strat	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011	III kwartał 2010	9 miesięcy 2010
Za okres od 01.01 – 30.09.2011 oraz 01.01 – 30.09.2010 (w tys. PLN)				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	138 559	349 074	132 483	350 486
- od jednostek powiązanych	26 151	57 668	15 438	32 607
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	112 446	303 382	104 991	287 756
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	26 113	45 692	27 492	62 730
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	91 889	240 834	84 206	237 500
- jednostkom powiązanym	9 433	22 553	4 869	16 649
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	69 650	200 758	60 070	180 517
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	22 239	40 076	24 136	56 983
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	46 670	108 240	48 277	112 986
IV. Koszty sprzedaży	11 683	40 043	12 910	36 596
V. Koszty ogólnego zarządu	11 065	25 914	7 330	20 569
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży	23 922	42 283	28 037	55 821
VII. Pozostałe przychody operacyjne	-234	670	-51	212
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-4	-	-26	-
2. Inne przychody operacyjne	-230	670	-25	212
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	6 803	18 755	1 529	12 237
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	57	57	34	34
2. Koszt projektów częściowo finansowanych dotacjami	3 772	15 305	1 775	7 365
3. Inne koszty operacyjne	2 974	3 393	-280	4 838
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	16 885	24 198	26 457	43 796
X. Przychody finansowe	18 393	20 403	-5 944	4 209
1. Odsetki, w tym:	894	2 340	886	2 274
- od jednostek powiązanych	757	1 485	579	1 468
2. Aktualizacja wartości inwestycji	-	-	-	-
3. Dywidendy i udziały w zyskach:	508	508	-	1 344
- od jednostek powiązanych	508	508	-	1 344
4. Inne	16 991	17 555	-6 830	591
XI. Koszty finansowe	2 768	7 429	1 579	4 775
1. Odsetki	1 286	3 845	988	2 919
2. Inne	1 438	2 745	591	1 856
3. Aktualizacja wartości inwestycji	44	839	-	-
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	32 510	37 172	18 934	43 230
XV. Zysk (strata) brutto	32 510	37 172	18 934	43 230
XVI. Podatek dochodowy	2 500	721	406	3 084
XIX. Zysk (strata) netto	30 010	36 451	18 528	40 146

Zysk (strata) netto (zanalizowany)	64 775	65 036
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2010 – 30.09.2011 (w szt.)	8 051 637	8 006 491
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	8,04	8,12
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2010 – 30.09.2011 (w szt.)	8 051 637	8 006 491
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	8,04	8,12

III. Zestawienie zmian w kapitale własnym (w tys. PLN)	III kwartał 2011	9 miesiące 2011	12 miesiące 2010	9 miesiące 2010
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	563 567	559 208	494 119	494 119
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
I.a Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	563 567	559 208	494 119	494 119
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	8 051	8 051	7 960	7 960
1.1 Zmiany kapitału zakładowego	-	-	91	91
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-	91	91
- emisja akcji	-	-	91	91
1.2 Kapitał zakładowy na koniec okresu	8 051	8 051	8 051	8 051
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-	-
2.1 Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-	-
3. Kapitał zapasowy na początek okresu	415 032	346 562	295 211	295 211
3.1 Zmiany kapitału zapasowego	-	68 470	51 351	51 351
a) zwiększenia (z tytułu)	-	68 470	51 351	51 351
- podział zysku z lat poprzednich	-	68 470	51 351	51 351
b) zmniejszenia	-	-	-	-
3.2 Kapitał zapasowy na koniec okresu	415 032	415 032	346 562	346 562
4. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	133 122	135 204	138 676	138 676
4.1 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	97	-1 985	-3 472	-4 095
a) zwiększenia (z tytułu)	149	466	816	961
- rezerwa na podatek odroczony w związku z wyceną certyfikatów	149	466	816	961
b) zmniejszenia (z tytułu)	52	2 451	4 288	5 056
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych	52	2 451	4 288	5 056
4.2 Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	133 219	133 219	135 204	134 581
5. Kapitał z fuzji na początek okresu	-	-	-	-
5.1. Kapitał z fuzji na koniec okresu	-	-	-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	745	745	745	745
6.1 Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	745	745	745	745
7. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	176	68 646	51 527	51 527
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	68 646	51 527	51 527
a) zmniejszenia (z tytułu)	-	68 470	51 351	51 351
- przeniesienie zysku z lat poprzednich na kapitał zapasowy	-	68 470	51 351	51 351
7.2 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	176	176	176	176
8. Wynik za I półrocze 2011 (na początek okresu)	6 441	-	-	-
8.1 Wynik za okres	30 010	36 451	68 470	40 146
8.2. Wynik netto	36 451	36 451	68 470	40 146
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	593 674	593 674	559 208	530 261
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	593 674	593 674	559 208	530 261

IV. Rachunek przepływów pieniężnych

Za okres od 01.01– 30.09.2011
 oraz 01.01-30.09.2010 (w tys. PLN)

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011	III kwartał 2010	9 miesięcy 2010
I. Zysk (strata) netto	30 010	36 451	18 528	40 146
II. Korekty razem	-23 187	-28 559	-9 999	-40 724
1. Amortyzacja	4 944	14 041	4 590	13 961
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	-472	-486	668	-334
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	732	2 152	-186	1 206
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	104	1 156	496	-832
5. Zmiana stanu rezerw	7 822	-12 465	278	1 003
6. Zmiana stanu zapasów	-1 204	-4 340	-601	-12 741
7. Zmiana stanu należności	-37 602	20 976	-914	-12 526
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	6 230	-31 574	-11 915	-9 769
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-3 741	-18 019	-2 415	-20 692
10. Inne korekty	-	-	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia

6 823   7 892   8 529   -578

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	2 428	13 074	8 911	16 087
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	308	412	202	309
2. Z aktywów finansowych, w tym:	2 120	12 662	11 709	15 778
a) w jednostkach powiązanych	1 738	12 279	8 709	11 778
- spłacone pożyczki	1 194	10 973	-	1 303
- otrzymane dywidendy	509	509	-	4 000
-spłacone odsetki od pożyczek	35	797	-	-
b) w pozostałych jednostkach	382	383	-	4 000
- inne wpływy z aktywów finansowych	382	383	-12 919	-44 730
II. Wydatki	-34 266	-63 346	-6 663	-13 021
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-12 373	-29 782	-6 256	-31 709
2. Na aktywa finansowe, w tym:	-21 893	-33 564	-6 256	-26 709
a) w jednostkach powiązanych	-21 893	-28 643	-2 110	-14 227
- nabycie aktywów finansowych	-18 525	-20 506	-4 146	-12 482
- udzielone pożyczki długoterminowe	-3 368	-8 137	-	1 303
b) w pozostałych jednostkach	-	-4 921	-	-5 000
- nabycie aktywów finansowych	-	-4 876	-	-5 000
-udzielone pożyczki długoterminowe	-	-45	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)

-31 838   -50 272   -4 008   -28 643

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	7 753	11 872	7 576	8 119
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych Instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-	-	91
2. Kredyty i pożyczki	7 753	11 872	6 425	6 425
3. Odsetki	-	-	1 151	1 603
II. Wydatki	-2 993	-8 469	-2 642	-7 898
1. Spłaty kredytów i pożyczek	-1 645	-4 938	-1 666	-4 957
2. Odsetki	-1 276	-3 459	-965	-2 809
3. Płatności zobowiązań z tyt. leasingu finansowego	-72	-72	-11	-132

III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)

4 760   3 403   4 934   221

D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)

-20 255   -38 977   9 455   -29 000

E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-19 748	-38 461	8 787	-28 666
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	507	516	-668	334
F. Środki pieniężne na początek okresu	33 790	52 503	21 088	58 541
H. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:	14 042	14 042	12 301	29 875
- o ograniczonej możliwości dysponowania	-595	645	-643	497

V. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.) oraz zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. Nr 33 poz. 259 z późn. zm.).

Kompletny opis stosowanych zasad rachunkowości został przedstawiony w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, tj. sprawozdaniu za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Gdyby sprawozdanie jednostkowe za 9 miesięcy 2011 roku było sporządzane wg MSSF wynik finansowy wyniósłby 30 597 tys. zł.

Zysk zgodnie z ustawą o rachunkowości	36 451
Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania	(69)
Aktywa z tytułu działalności w SSE	(4 417)
Opcja menedżerska	(1 368)
Zysk według MSSF	30 597

2. Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

W III kwartale 2011 roku Comarch S.A. nie utworzyła nowych odpisów aktualizujących wartość towarów i materiałów. Za okres 9 miesięcy 2011 roku Spółka zawiązała odpisy w wysokości 19 tys. zł oraz rozwiązała na kwotę 60 tys. zł odpisy utworzone w latach wcześniejszych.

Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

W okresie trzech kwartałów 2011 roku, w związku z zapłatą należności, Comarch S.A. dokonała rozwiązań utworzonych uprzednio odpisów aktualizujących w kwocie 8 089 tys. zł oraz utworzyła odpisy aktualizujące na należności wątpliwe w wysokości 7 630 tys. zł.

- a) Z uwagi na fakt, iż Spółka prowadzi zarówno działalność opodatkowaną na zasadach ogólnych jak i zwolnioną, przejściowe różnice w dochodzie podatkowym mogą realizować się w ramach obu tych działalności. Jednocześnie ostateczne ustalenie, w ramach której z działalności (opodatkowanej czy zwolnionej) różnice przejściowe zostaną zrealizowane, jest dokonywane na bazie rocznego rozliczenia podatku dochodowego po zakończeniu roku obrotowego. W 2011 r. utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 2 129 tys. zł i rozwiązano część aktywa utworzonego na dzień 31 grudnia 2010 r. w kwocie 514 tys. zł a także utworzono rezerwę na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 196 tys. zł i rozwiązano w kwocie 77 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik III kwartału 2011 roku wyniósł minus 1 734 tys. zł.

Dokonano zmniejszenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w CCF FIZ w kwocie 466 tys. zł. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

3. Wybrane noty do skróconego sprawozdania finansowego

3.1. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2011 r.	30 czerwca 2011 r.	31 grudnia 2010 r.	30 września 2010 r.
a) w jednostkach zależnych	292 818	266 163	268 452	254 310
- udziały lub akcje	68 109	49 585	43 522	43 530
- udzielone pożyczki	54 204	47 086	52 991	41 066
- inne papiery wartościowe	165 527	165 582	167 978	167 210
- inne długoterminowe aktywa finansowe,	4 978	3 910	3 961	2 504
w tym:				
- odsetki od udzielonych pożyczek	4 978	3 910	3 961	2 504
b) w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-
c) w pozostałych jednostkach	-	-	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	292 818	266 163	268 452	254 310
 3.2. ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	 III kwartał 2011	 9 miesięcy 2011	 III kwartał 2010	 9 miesięcy 2010
a) stan na początek okresu	266 163	268 452	265 865	247 871
- udziały lub akcje	49 585	43 522	41 855	29 738
- udzielone pożyczki	47 086	52 991	50 206	43 382
- inne papiery wartościowe	165 582	167 978	170 682	172 266
- inne długoterminowe aktywa, w tym odsetki od udzielonych pożyczek)	3 910	3 961	3 122	2 485
b) zwiększenia (z tytułu)	27 625	39 428	1 596	22 253
- nabycie akcji w jednostkach zależnych	18 524	25 382	2 110	14 227
- udzielone pożyczki jednostkom zależnym	4 353	8 087	397	6 983
- odsetki należne od pożyczek długoterminowych	601	1 672	343	1 023
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	4 013	4 153	-1 274	-
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	134	134	20	20
c) zmniejszenia (z tytułu)	970	15 062	13 151	15 814
- spłata pożyczek jednostek zależnych	1 194	10 973	8 708	10 475
- spłata odsetek od pożyczek jednostek zależnych	29	791	1 171	1 621
- wycena jednostek uczestnictwa w CCF FIZ	2 451	2 451	3 472	5 056
- aktualizacja wartości udziałów w walutach obcych	435	795	435	435
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	-	-	1 232	1 232
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	-2 396	-	-	-
- objęcie pożyczek odpisem aktualizacyjnym	54	54	-394	-
- objęcie odsetek od pożyczek odpisem aktualizacyjnym	-781	14	-144	-
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pożyczek	-	-	-1 118	-2 408
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek	-16	-16	-211	-597
d) stan na koniec okresu	292 818	292 818	254 310	254 310

3.3. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2011 r.	30 czerwca 2011 r.	31 grudnia 2010 r.	30 września 2010 r.
a) w jednostkach zależnych	50	1 225	-	13 227
- udzielone pożyczki	50	1 225	-	12 200
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	1 027
b) w pozostałych jednostkach	103	1 545	1 452	1 329
- udzielone pożyczki	74	70	24	-
- udziały lub akcje	29	-	-	-
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	-	1 475	1 428	1 329
- kontrakty forward	-	401	383	293
- jednostki uczestnictwa	-	1 074	1 045	1 036
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	14 042	33 790	52 511	29 878
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	14 041	33 790	52 503	29 875
- inne aktywa pieniężne	1	-	8	3
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	14 195	36 560	53 963	44 434

4. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

W okresie trzech kwartałów 2011 roku Comarch SA osiągnęła dobre wyniki finansowe. Przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom ubiegłoroczny (349,1 mln zł wobec 350,5 mln zł w q1-q3 2010). Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 86,9 % całości sprzedaży Spółki i były wyższe o 15,6 mln zł, tj. 5,4 % w porównaniu do q1-q3 2010 r. Spółka wypracowała w q1-q3 2011 roku 24,2 mln zł zysku operacyjnego i 36,5 mln zł zysku netto. Rentowność operacyjna wyniosła 6,9 % a rentowność netto 10,4 %.

W III kwartale 2011 r. Comarch SA osiągnęła 138,6 mln zł przychodów ze sprzedaży, co stanowi wzrost o 4,6 % w porównaniu do III kwartału 2010 r. Jest to rezultat przede wszystkim wzrostu o 7,1 % przychodów netto ze sprzedaży produktów Comarch SA w porównaniu do Q3 2010 (wzrost z 105 mln zł do 112,4 mln zł w q3 2011). Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów stanowiły 18,8 % całości sprzedaży Spółki i były niższe o 1,4 mln zł niż w porównywalnym okresie w 2010 r. Zysk operacyjny Spółki w q3 2011 r. wyniósł 16,9 mln zł a zysk netto 30 mln zł. Rentowność operacyjna wyniosła 12,2 % a rentowność netto 21,7 %.

5. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Nie wystąpiły, poza opisanymi w punkcie 2 niniejszego sprawozdania finansowego.

6. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności emitenta w prezentowanym okresie

Działalność Spółki nie wykazuje istotnych sezonowych lub cyklicznych trendów.

7. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała emisji, wykupu ani spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

8. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

Comarch S.A. nie wypłacała dywidendy w III kwartale 2011 r.

9. Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Nie wystąpiły.

10. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego.

Na dzień 30 września 2011 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 36 726 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku ich wartość wynosiła 39 255 tys. zł.